

International
**SOCIAL SCIENCES
STUDIES JOURNAL**

SSSjournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:49
sssjournal.com

pp.6448-6464
ISSN:2587-1587

2019
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 15/09/2019 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 18/11/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 18.11.2019

SURİYELİ SİĞINMACILARIN KENTSEL UYUMU: KIRŞEHİR ÖRNEĞİ

URBAN HARMONY OF THE SYRIAN REFUGEES: KIRSEHİR EXAMPLE

Ethem Ali DÖLEK

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Entitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Kırşehir/TÜRKİYE
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6218-2493>

Doç. Dr. Azize Serap TUNÇER

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Entitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi, Kırşehir/TÜRKİYE

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1923>

Reference : Dölek, E.A. & Tunçer, A.S. (2019). "Suriyeli Sığınmacıların Kentsel Uyum: Kırşehir Örneği", International Social Sciences Studies Journal, 5(49): 6448-6464.

ÖZ

Göç, tarihsel süreci çok eskilere dayanan bir olgu olup göçün siyasi, kültürel, ekonomik, iç/dış savaşlar gibi nedenler başta olmak üzere birçok nedeni bulunmaktadır. Nitekim Suriye’de yaşanan iç savaş nedeniyle bugün milyonlarca Suriyeli, ülkelerini terk ederek başka ülkelere yerleşmek zorunda kalmıştır. Göç etmek durumunda kalan Suriyelilere yardım elini uzatan ülkelerin başında ise Türkiye gelmektedir. Ancak göç olgusu, hem göç eden hem de göç edilen bölgedeki halk için bir takım sorunları da beraberinde getirmektedir. Yapılan bu çalışmada, Suriye’de çıkan iç savaş nedeniyle Kırşehir iline yerleşen sığınmacıların yaşadıkları sorunlar ele alınmaya çalışılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu, Kırşehir ilindeki 107 erkek ve 90 kadın olmak üzere 197 Suriyeli sığınmacı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak tam yapılandırılmış anket formu kullanılmıştır. Çalışma sonucunda Suriyelilerin kendi kültürleriyle Türk kültürünün benzerlik göstermesi nedeniyle Türkiye’de çok fazla sosyal ve kültürel bir sorun bir yaşamadıkları, ancak istihdam ve ekonomi konularında bazı sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, Suriye, Sığınmacı, Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Sorunlar.

ABSTRACT

Migration is a phenomenon whose historical process is very old and has many reasons such as political, cultural, economic and internal/external. As a matter of fact, because of the civil war in Syria, millions of Syrians have been forced to leave their country and settle in other countries. At the beginning of the rest of the country extended a helping hand to the Syrians come to immigrate Turkey. However, the phenomenon of the immigration brings with it a number of cultural and economic problems for both immigrants and the immigrants in the region. In this study, because of the civil war in Syria, the problems of Syrian refugees who settled in Kırşehir province in urban areas have been tried to be addressed. The study group consisted of 197 Syrian refugees, 107 male and 90 female in Kırşehir. In the study, structured interview form was used as a data collection tool and descriptive analysis approach was used for data analysis. Study results show the Syrian in Turkey because of the similarity of their culture with Turkish culture very few a problem, because they are a living cultural communication, it was determined that having some problems in employment and economy.

Key Words: Migration, Syria, Refugee, Socio-Cultural and Economic Problems.

1. GİRİŞ

Göç, insanlık tarihi boyunca var olan ve uygarlıkların şekillenmesinde önemli rol oynayan bir olgudur. İnsanlar, yıllardan beri ekonomik, siyasi ve sosyolojik sorunlar, yaşanan savaşlar vb. birçok nedenlerle göç etmişlerdir. Tarihi çok eskilere dayanan göç olgusunun etkisi son dönemlerde küreselleşme ile bir hayli artış göstermiş ve bu olgu içerisinde özellikle uluslararası göç, başta Türkiye olmak üzere tüm dünyada önemli bir mesele haline gelmiştir (Giddens ve Sutton, 2014; Apak, 2015). Uluslararası göç; bir devletten

diğerine yapılan bir insan topluluğu hareketinin ötesinde tüm göç yapılarını kapsayan, çok boyutlu, ekonomik, siyasi, kültürel ve demografik bir süreçtir (Faist, 2003; akt; Şener, 2017). Bugün dünya genelindeki verilere baktığımızda, uluslararası göçmenlerin sayısının 258 milyona ulaşmış olduğu görülmektedir. Bunun yaklaşık 20 milyonunu ise mülteci ve sığınmacılar oluşturmaktadır (URL, 1). Bu doğrultuda konuyu detaylı olarak ele almadan önce ilk olarak göçmen, mülteci, sığınmacı ve geçici koruma kavramları arasında bir takım farkların bulunduğu noktasına değinmek gerekmektedir. Çünkü bu kavramları birbirinin yerine kullanmak, anlam karmaşasına sebep olmaktadır. Göçmen: Çoğu zaman ekonomik gerekçelerle, daha iyi yaşam koşullarına ulaşmak için ülkesini gönüllü olarak bırakıp başka bir ülkeye, ülke yetkililerinin de bilgisi ve izni dâhilinde yerleşen kişidir (Kara ve Korkut, 2010; Sandal, Hançerkıran ve Tıraş, 2016). Uluslararası Göç Örgütü (2013)'ne göre sığınmacı ise: İlgili ulusal veya uluslararası belgeler çerçevesinde bir ülkeye mülteci olarak kabul edilmek isteyen ve mültecilik statüsüne ilişkin yaptıkları başvurunun sonucunu bekleyen kişidir. Korkmaz (2016)'a göre de sığınmacı: Mülteci olmak için ülkesini terk edip bir ülkeye kabul edildikten sonra mülteci statüsü için başvuruda bulunan ve o ülkenin yetkilileri tarafından soruşturmaya alınan kişilerdir. Sığınma talebinde bulunan insanları kabul eden ülkeler, bu insanları koruyup hayatlarını sürdürmelerini sağlamakla yükümlüdür. Mülteci ise: Kendi ülkelerinde yaşam güvenliği olmayan; ırksal, etnik, dinsel, siyasi, cinsel, sınıfsal ayrımcılıktan ya da yaşanan savaş ve çatışmalar nedeniyle ülkelerini terk ederek başkalarının ülkelerine sığınmak durumunda kalan kişilerdir (Peker ve Sancar, 2005). Geçici Koruma ise: 2011 yılında Suriye'de meydana gelen iç savaş nedeniyle göç etmek durumunda kalan Suriye vatandaşlarına Türkiye'nin tanıdığı yasal statüdür. Türkiye, 1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi ve aynı sözleşmenin 1967 tarihli Ek Protokolüne coğrafi bölge sınırlamasıyla taraf olmuştur. Bununla birlikte Türkiye, ilgili sözleşmelere dayanarak tarihinde ilk defa dış göçlerle ilgili düzenleme yapmıştır (Aydın, 2016). Görüldüğü gibi mülteci, sığınmacı ve göçmen kavramları hukuki açıdan farklı anlamlar içermektedir. Ancak bu çalışmada göçmen, mülteci, sığınmacı ve geçici koruma üyeleri arasında kavram ayırımına gidilmemiştir. Suriye'de yaşanan iç karışıklık nedeniyle ülkemize sığınan bu bireyler, şartlarına ve nedenlerine bakılmaksızın 'sığınmacı' kavramında bütünleştirilmiştir.

Yaşanan göç olayları birtakım değişimleri ve sorunları da beraberinde getirmektedir. Bunların başında ise göç eden bireylerin göç ettikleri yerlerde yaşadıkları uyum sorunları gelmektedir. Göç etmek durumunda olan bireyler, göç ettikleri bölgelere kendilerini kabul ettirmeye ve uyum sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu bağlamda uyum süreci, göç eden kişilerce zor bir deneyim olabilir. Ancak bu durum her zaman herkes için geçerli olmamaktadır. Çünkü göç süreci birçok kişi için iyi bir gelecek, umut ve güvenlik anlamına da gelmektedir (Apak, 2014).

Günümüzde Türkiye, Arap ülkelerindeki iç savaşlar nedeniyle, başta Suriye olmak üzere, birçok yerden göç alan bir ülke durumuna gelmiştir. 2011'in mart ayında ortaya çıkan olaylar ve iç karışıklıklar neticesinde ülkesini terk etmek durumunda kalan ilk sığınmacılarla başlayan bu zorunlu göç dalgası, kısa sürede Suriye'deki çatışmaların da artmasıyla birlikte milyonlarca insanı yer değişikliğine sürükleyen kitlesel bir göç hareketine dönüşmüştür (Akşit, Bozok ve Bozok, 2016; Sağlam ve Kanbur, 2017). Türkiye'ye göç eden Suriyeli sığınmacıların bir kısmının sınır hatlarında oluşturulan kamplarda kalıyor olmasına rağmen büyük bir kısmı ise ülke geneline dağılmış durumdadır (Apak, 2014). Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin Temmuz 2019 verilerine göre Türkiye'deki sığınmacı sayısı 3.6 milyondan fazla olup bu mültecilerin % 90'ından fazlasının kampların dışında, kentsel ve yarı kentsel alanlarda yaşadıkları belirtilmektedir (URL, 2). Her geçen gün çeşitli yollarla (kara, deniz, hava vs.) kayıtlı ya da kayıt dışı olarak Türkiye'ye giriş yapan Suriyeliler, günümüzde Türkiye'deki toplumsal gerçekliğin kayda değer bir unsuru haline gelmeye başlamışlardır (Akşit, Bozok ve Bozok, 2016). Son yıllarda yoğun bir şekilde artarak devam eden bu göç dalgası, sığınmacılara karşı önyargıların da giderek artmasına neden olmuştur. Öyle ki, sığınmak için başvurdukları ülkenin yerli nüfusu tarafından bu bireyler hakkında; 'sığınmacılar ücretleri düşürerek yerli nüfus arasındaki işsizliği yükseltir, doğurganlıklarıyla sosyal sistemi çökertir ve ulusal kimliği tehlikeye düşürürler' gibi ekonomik, siyasi ve sosyo-kültürel alanda olumsuz tanımlamalar yapılmaya başlanmıştır (Ünal, 2014; Özekmekçi, 2010). Bu bağlamda, uluslararası göç ve sığınmacılar sorunu kontrolsüz şekilde gerçekleştiğinde hedef ülkelerdeki siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel yapıları olumsuz etkilediği aşikârdır (Deniz, 2014).

Uluslararası göç hareketleri ile Türkiye'ye gelen bu sığınmacı nüfus, birçok kentte daha çok karmaşıklaşan bir yapı ortaya çıkarmakta ve buldukları kentlerde sosyal dışlanma, ön yargı, ayrımcılık, ötekileştirme, kayıt dışı çalışma ve yoksulluk gibi sorunlarla karşılaşabilmektedirler (Ünal, 2014). Çünkü kente göç ederek kent yaşamına dahil olmak 'kentli' sayılabilmek için yeterli bir ölçüt değildir (Kaypak ve Bimay, 2016). Kentleşme; kente göç eden bireylerin, kent toplumuna ait değerler sistemini, kentsel yaşama

biçimini benimseyerek sosyo-kültürel olarak bulunduğu çevreye uyum sağlamasıdır (Bal, 2002). Bu nedenle her kente göç eden birey kentli sayılmamaktadır. Kent yaşantısına uyum sağlayamamış, kentle bir bütünlük kuramamış olan kent nüfusunun bu yeni üyeleri, kente özgü olanaklardan yeterince yararlanamayan kentli nüfus sorununu da ortaya çıkartmaktadır (Şenyapılı, 1981; akt; Koçak, 2011).

Alan yazına bakıldığında ise, ülkelerindeki iç savaş nedeniyle göç edip Türkiye'ye gelen sığınmacılar konusunda yapılmış bazı çalışmalar bulunmaktadır (Akkaya, 2013; Ardıç Çobaner, 2015; Atılkan, 2016; Bozbeyoğlu, 2015; Buz, 2003; Deniz, 2009; Güran Yiğitbaşı, 2016; Harunoğulları, 2016; Ihlamur Öner, 2014; Kap, 2014; Karaca, 2013; Kartal ve Başcı, 2014; Kolukırık, 2009; Önen, Güreş, Türeme ve Ağaç, 2014; Tuğsuz ve Yılmaz, 2015; Tunç, 2015; Uzun, 2015; Nurdaoğan, Dur ve Öztürk, 2016; Kutbay, 2013). Ancak yapılan bu çalışmalar genel olarak Suriyeli sığınmacıların siyasi, sağlık, ekonomik, sosyo-kültürel vb. alanlarda yaşadıkları sorunlardan ziyade, sığınmacıların yerli nüfus üzerindeki etkilerini ve yerli nüfusun bu konuda yaşadığı sorunları temel almaktadır. Yapılan araştırma sonuçları göstermektedir ki, zorunlu göç dalgası sonrasında ülkemizde hayatlarını sürdürmeye çalışan sığınmacılar konusu yadsınamayacak derecede önemlidir. Bu bağlamda, Suriyeli sığınmacıların göç sonrası yaşadıkları sorunları onların bakış açısından değerlendiren bu çalışmanın, sığınmacıların yaşadıkları uyum sorunlarına dikkat çekmek bağlamında alan yazına önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Suriyeli sığınmacıların Kırşehir iline yerleştikten sonra yaşadıkları sosyal, kültürel ve ekonomik alandaki sorunlarının ortaya çıkarılması ve bu bağlamda çözüm yolları geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, Kırşehir ilinde yaşayan Suriyeli sığınmacıların kentsel alanda yaşadıkları sorunlar ve sorunlar karşısındaki tutumları saptanıp buradan elde edilen veriler birbiriyle ilişkilendirilerek analiz edilmektedir.

2.2. Araştırmanın Deseni ve Çalışma Grubu

Çalışmanın amacı doğrultusunda Suriyeli sığınmacıların mevcut algılarını, endişelerini ve düşüncelerini tespit edebilmek için nicel bir alan araştırması yapılmıştır. Nicel araştırmada, insan faktörü kontrol edilmeye ya da ortadan kaldırmaya çalışılır. Araştırmacılar objektiflik çerçevesinde tekrarlamaya ilkesini kullanırlar. Ayrıca nicel araştırmacılar, standartlaştırılmış yöntemlere bağlı kalır, sayılarla ölçüm yapar ve sonrasında verileri istatistik ile analiz ederek sonuca ulaşırlar (Neuman, 2016). Çalışma model olarak 'genel tarama modeline' göre gerçekleştirilmiştir (Karasar, 2009). Bu araştırmanın çalışma grubunu, Kırşehir ilinde ikamet eden 12 yaş ve üzeri olmak üzere 197 Suriyeli sığınmacı oluşturmuştur. Araştırma grubuna ulaşmada sığınmacıların anket yapmaya ikna edilmesinin oldukça güç olması nedeniyle örnekleme dâhil edilen katılımcılar 'basit tesadüfi örnekleme' ile seçilmiş olup veriler Kırşehir Göç İdaresi Müdürlüğü'ne kayıtlı olan ve bu çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen Suriyeli sığınmacılardan elde edilmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmamız torik ve uygulama olmak üzere iki aşamadan oluşan bir alan araştırmasıdır. Çalışmada, gerçekçi ve derinlemesine bilgi elde etmek amacıyla veri toplama aşamasında tam yapılandırılmış anket formu kullanılmıştır. Araştırmada konuyla ilgili literatür taraması yapılarak daha önce gerçekleştirilmiş benzer araştırmaların amaçları doğrultusunda soru havuzu oluşturulmuş ve ayrıca anketin güvenilirliği ve geçerliliğini artırmak için anket içerisinde açık uçlu sorulara da yer verilmiştir. Anket soruları üç ana gruba ayrılmıştır: İlk kısım katılımcıların sosyo-demografik ve sosyo-ekonomik özellikleri, ikinci kısım göç süreçleri ve üçüncü kısım ise uyum problemlerini ortaya çıkarmaya yönelik sorulardan oluşmaktadır.

Görüşmeler, Kırşehir İl Göç İdaresi Müdürlüğü tarafından sığınmacıların adres ve iletişim bilgilerinin paylaşılmasının yasak olması gerekçesiyle yüz yüze gerçekleştirilememiştir. Bu nedenle katılımcıların çoğunun Türkçeyi anlamada ve konuşmada sıkıntı yaşayacak olması da göz önünde bulundurularak hazırlanan anket formu Arapçaya çevrilmiş ve sığınmacıların soruları kendi dillerinde cevaplandırılmaları sağlanmıştır. Saha araştırması ise, Mayıs-2019 ile Ağustos-2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma esnasında Kırşehir Göç İdaresi Müdürlüğü, SGDD, Suriyeli sığınmacıların sosyal toplanma alanları sık sık ziyaret edilerek örneklem grubuna ulaşmaya çalışılmıştır. Kişiden kişiye değişmekle birlikte her bir anketin doldurulması ortalama yarım saat sürmüştür.

2.4. Verilerin Analizi

Sığınmacılar ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizi SPSS 25 programı ile yapılmış ve % 95 güven düzeyi ile çalışılmıştır. Değişkenlere ilişkin tanımlayıcı istatistikler olan frekans (f) ve yüzde (%) verilmiştir. Çalışmada test tekniklerinden Kikare testi kullanılmıştır. Kikare testi; iki kategorik değişken arasındaki ilişkinin belirlenmesinde kullanılan test tekniğidir (Güngör ve Bulut, 2008). Beklenen değeri 5'den küçük hücrelerin oranı %20 ve altında olduğunda Kikare testi yorumlanırken %20'den fazla olduğunda test geçersiz kabul edilir.

3. BULGULAR VE YORUM

Resmi rakamlara göre 3.6 milyon Suriyeli sığınmacıya ev sahipliği yaparak bu kadar yoğun bir nüfusu bir arada tutmaya çalışan Türkiye'de kendi vatandaşlarımız ile Suriyeli vatandaşlar arasında sosyal ve kültürel etkileşimin olmaması mümkün gözükmemektedir. Bu bağlamda, Kırşehir ilinde ikamet eden Suriyeli sığınmacıların sosyal, ekonomik ve kültürel alanda yaşadıkları sorunların analizi için yapılan bu çalışmada aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 1: Katılımcıların Yaş, Cinsiyet ve Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER		f	%
Cinsiyet	Kadın	90	45,7
	Erkek	107	54,3
	Toplam	197	100,0
Yaş	12-18	48	24,4
	19-30	50	25,4
	31-40	54	27,4
	41-50	27	13,7
	51-60	5	2,5
	61-70	6	3,0
	71 ve üzeri	7	3,6
	Toplam	197	100,0
Eğitim düzeyi	Okuryazar değil	32	16,2
	İlkokul	85	43,1
	Ortaokul	35	17,8
	Lise	32	16,2
	Üniversite	10	5,1
	Lisansüstü	3	1,6
	Toplam	197	100,0

Suriyeli sığınmacıların %45,7'si kadın, %54,3'ü erkek olup, %24,4'ü 12-18 yaşında, %25,4'ü 19-30 yaşında, %27,4'ü 31-40 yaşında, %13,7'si 41-50 yaşında, %2,5'i 51-60 yaşında, %3,0'ü 61-70 yaşında, %3,6'sı 71 yaş ve üzerindedir. Sığınmacıların %16,2'si okuryazar olmayıp, %43,1'i ilkokul, %17,8'i ortaokul, %16,2'si lise, %5,1'i üniversite, %1,6'sı lisansüstü mezundur.

Tablo 2: Sığınmacıların Medeni Hal, Çocuk Sahibi Olma ve Çocuk Sayısı Durumları

DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER		f	%
Medeni durum	Evli	124	62,9
	Bekar	66	33,5
	Boşanmış	4	2,0
	Dul erkek	3	1,6
	Toplam	197	100,0
Çocuk sahibi olma	Evet	127	64,5
	Hayır	70	35,5
	Toplam	197	100,0
Çocuk sayısı	1-2	22	17,3
	3-4	43	33,8
	4'ten fazla	20	15,8
	Belirtmeyen	42	33,1
	Toplam	127	100,0

Suriyeli sığınmacıların %62,9'u evli, %33,5'i bekar, %3,6'sı boşanmış veya dul olup, sığınmacıların %64,5'inin çocuğu bulunmakta, çocuğu bulunanların da % 17,3'ünün 1-2, % 33,8' inin 3-4, % 15,8'inin 4'ten fazla çocuğu olup % 33,1'i çocuk sayısını belirtmemiştir.

Tablo 3: Sığınmacıların Anadilleri ve Konuştukları Diller

		f	%
Anadil	Arapça	192	98,5
	Kürtçe	1	0,5
	Diğer	2	1,0
Bilinen diller	Arapça	107	56,9
	Türkçe	71	37,8
	Kürtçe	1	0,5
	İngilizce	2	1,1
	Diğer	7	3,7

Suriyelilerin %98,5'inin anadili Arapça olup, sığınmacıların %58,9'u Arapça, %36,0'sı Türkçe, %1,0'i İngilizce ve %3,6'sı diğer dillerden herhangi birini bilmektedir.

Tablo 4: Ailedeki kişi sayısı ve Suriye'deki Mesleki Durumu

		f	%
Ailede yaşayan kişi sayısı	2	8	4,1
	3	16	8,1
	4	38	19,3
	5	38	19,3
	6	26	13,2
	7	26	13,2
	8 ve üzeri	45	22,8
Suriye'deki meslek	İşçi	39	19,9
	Memur	16	8,2
	Çiftçi	13	6,6
	Esnaf	6	3,0
	Ev hanımı	41	20,8
	Öğrenci	49	24,9
	İşsiz	19	9,6
	Diğer	13	6,6

Sığınmacıların % 4,1'inin ailesinde 2, %8,1'inin ailesinde 3, % 19,3'ünün ailesinde 4 veya 5, % 13,2'sinin ailesinde 6 veya 7, %22,8'inin ailesinde 8 ve üzeri kişi yaşamakta olup, %19,9'u Suriye'de işçi, %8,2'si memur, %6,6'sı çiftçi, %3,0'ü esnaf, %20,8'i ev hanımı, %24,9'u öğrenci, %9,6'sı işsiz, %6,6'sı diğer mesleklerdendir.

Tablo 5: Sığınmacıların Gelir Durumları

		f	%
Kırşehir'de ücret karşılığı herhangi bir işte çalışma	Evet	51	25,9
	Hayır	146	74,1
	Toplam	197	100,0
Aylık gelir	Hiç gelirim yok	126	64,0
	100-500 TL	18	9,1
	501-1000 TL	19	9,6
	1001-1500 TL	20	10,2
	1501 TL ve üzeri	14	7,1
	Toplam	197	100,0
Herhangi bir sosyal yardımdan faydalanma	Evet	116	58,9
	Hayır	81	41,1
	Toplam	197	100,0
Bugünkü ekonomik durumun Suriye'ye göre durumu	Çok iyi	35	17,8
	İyi	104	52,8
	Aynı	26	13,2
	Kötü	32	16,2
	Toplam	197	100,0

Sığınmacıların %25,9'u Kırşehir'de herhangi bir iş kolunda çalışmakta iken %74,1'i Kırşehir'de herhangi bir iş kolunda çalışmamaktadır.

Suriyelilerin %64,0'ünün hiç geliri bulunmamakta olup, %9,1'inin 100-500 TL, %9,6'sının 501-1000 TL, %10,2'sinin 1001-1500 TL, %7,1'inin 1501 TL ve üzeri geliri bulunmaktadır.

Suriyeli vatandaşların %41,1'i herhangi bir sosyal yardımdan faydalanmazken %58,9'u Kırşehir'de herhangi bir sosyal yardımdan faydalanmaktadır.

Suriyeli sığınmacıların %17,8'i Türkiye'deki ekonomik durumunun Suriye'ye oranla çok iyi olduğunu, %52,8'i iyi olduğunu, %13,2'si aynı olduğunu, %16,2'si ise Suriyedekinden daha kötü olduğunu belirtmiştir.

Tablo 6: Kırşehir'de Ücret Karşılığı Bir İşte Çalışma Durumu ile Demografik Değişkenlerin İlişkisi

Kırşehir'de ücret karşılığı herhangi bir işte çalışma		Evet		Hayır		X ²	p
		f	%	f	%		
Cinsiyet	Kadın	4	4,4	86	95,6	37,683	0,000*
	Erkek	47	43,9	60	56,1		
	Toplam	51	25,9	146	74,1		
Yaş	12-18	1	2,1	47	97,9	21,508	0,000*
	19-30	16	32,0	34	68,0		
	31-40	15	27,8	39	72,2		
	40 üstü	19	42,2	26	57,8		
	Toplam	51	25,9	146	74,1		
Eğitim düzeyi	Okuryazar değil	3	9,4	29	90,6	9,597	0,022*
	İlkokul	20	23,5	65	76,5		
	Ortaokul	10	28,6	25	71,4		
	Lise ve üstü	18	40,0	27	60,0		
	Toplam	51	25,9	146	74,1		
Medeni durum	Evli	40	32,3	84	67,7	6,209	0,013*
	Bekar	11	15,1	62	84,9		
	Toplam	51	25,9	146	74,1		
Suriye'deki meslek	İşçi	22	56,4	17	43,6	44,988	0,000*
	Memur	3	17,6	14	82,4		
	Ev hanımı	0	0,0	41	100,0		
	Öğrenci	9	18,4	40	81,6		
	İşsiz	2	10,5	17	89,5		
	Toplam	51	25,9	146	74,1		

*p<0,05 anlamlı ilişki var, p>0,05 anlamlı ilişki yok: Kikare testi

Suriyeli sığınmacıların Kırşehir'de ücret karşılığı herhangi bir işte çalışma durumu ile cinsiyet durumu, yaş durumu, eğitim durumu ve medeni durum ve Suriye'deki mesleği arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır (p<0,05). Erkeklerde (%43,9), 40 yaş üstündekilerde (%42,2), Lise ve üstü mezunlarda (%40,0), evlilerde (%32,3) ve Suriye'de işçi olanlarda (%56,4) Kırşehir'de ücret karşılığı herhangi bir işte çalışma oranı daha yüksektir.

Tablo 7: Göç Bilgilerinin Dağılımı

		f	%
Suriye'den göçme sebepleri	Can güvenliği	183	92,9
	Çevredekilerin, akrabaların göç etmesi	13	6,6
	Ekonomik sıkıntılar	58	29,4
	Mezhepsel sorunlar	26	13,2
	Etnik sorunlar	17	8,6
	Diğer	4	2,0
Türkiye ile ilgili beklentiler	Türkiye'nin bizi vatandaşlığa kabul etmesi	161	81,7
	Türkiye üzerinden başka bir ülkeye göç fırsatı vermesi	8	4,1
	Bize iş olanakları sunması	28	14,2
	Eğitim, sağlık gibi temel insani ihtiyaçları karşılaması	51	25,9
	Diğer	3	1,5
Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerin tam olarak karşılandığını düşünme	Evet	105	53,3
	Hayır	92	46,7
	Toplam	197	100,0
Türkiye'de bulunma süresi	1-6 ay	1	0,5
	6 ay-1 yıl	17	8,6
	1 yıl ve daha fazla	179	90,9
	Toplam	197	100,0
Şartlar el verirse yaşamak istenilen yer	Suriye'de	48	24,4
	Türkiye'de	113	57,4
	Daha gelişmiş bir ülkede	1	0,4
	Kararsızım	35	17,8
	Toplam	197	100,0

Suriyeli sığınmacılar Suriye'den göç etme konusunda %92,9 oranla can güvenliğini, %6,6 oranla çevredekilerin-akrabaların göç etmesini, %29,4 oranla ekonomik sıkıntıları, %13,2 oranla mezhepsel sorunları, %8,6 oranla etnik sorunları sebep olarak belirtmiştir.

Sığınmacılar Türkiye ile ilgili beklentiler konusunda ise %81,7 oranla Türkiye vatandaşlığı istediğini, %4,1 oranla Türkiye üzerinden başka ülkeye göç etmeyi beklediğini, %14,2 oranla iş olanakları sunmasını, %25,9 oranla eğitimi sağlık vb. temel ihtiyaçların karşılanmasını beklemekte olup, %53,3'ü Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılandığını ifade etmektedir.

Suriyelilerin Türkiye'de bulunma süresi konusunda %0,5'i 1-6 ay, % 8,6'sı 6 ay-1 yıl, %90,9'u 1 yıl ve daha fazla süredir burada bulunmakta olup, %24,4'ü şartlar normalleşirse Suriye'ye döneceğini, % 57,4'ü Türkiye'de hep kalmak istediğini, %0,4'ü daha gelişmiş bir ülkeye gitmek istediğini, %17,8'i ise bu konuda kararsız olduğunu söylemektedir.

Tablo 8: Kırşehir'de Yaşanılan Bölge ve Memnuniyet Durumu

		f	%
Kırşehir'deki konut durumu	Apartman dairesi	88	44,7
	Müstakil ev	18	9,1
	Gecekondu	83	42,1
	Apart	8	4,1
	Toplam	197	100,0
Evin bulunduğu bölgede yaşamaktan memnun olma	Evet	189	95,9
	Hayır	8	4,1
	Toplam	197	100,0
Bölge halkıyla iletişim kurmakta zorlanma	Evet	6	3,0
	Kısmen	78	39,6
	Hayır	113	57,4
	Toplam	197	100,0
Bölge halkının Suriyeli sığınmacılara yönelik yaklaşımları	İyi	97	49,2
	Normal	96	48,7
	Kötü	4	2,1
	Toplam	197	100,0
Çocukların Kırşehirli çocuklar ile ilişkisi	İyi	40	20,3
	Normal	83	42,1
	Kötü	4	2,1
	Çocuğum yok	70	35,5
	Toplam	197	100,0
Çocukların Türkiye'de büyümesinin endişe yaratması	Evet	5	2,5
	Hayır	99	50,3
	Kısmen	23	11,7
	Çocuğum yok	70	35,5
	Toplam	197	100,0
Kırşehirlileri kültürel olarak kendine yakın hissetme	Evet	108	54,8
	Hayır	89	45,2
	Toplam	197	100,0
Kırşehir'de kendini yabancı hissetme	Evet	19	9,7
	Hayır	69	35,0
	Kısmen	109	55,3
	Toplam	197	100,0

Suriyeli sığınmacıların %44,7'si apartman dairesinde, %9,1'i müstakil evde, %42,1'i gecekondu, %4,1'i apartta yaşamakta olup, %95,9'u bulunduğu bölgede yaşamaktan memnun durumdadır. Sığınmacıların %3,0'ü bölge halkıyla iletişim kurarken zorlanmakta olup, %49,2'si bölge halkının Suriyelilere iyi davrandığını, %48,7'si normal davrandığını, %2,1'i kötü davrandığını belirtmiştir.

Suriyelilerin %20,3'ü çocuklarının Kırşehirli çocuklar ile ilişkisinin iyi olduğunu, %42,1'i normal olduğunu, %2,1'i kötü olduğunu düşünmekte olup sığınmacıların yalnızca %2,5'i çocukların Türkiye'de büyümesinin endişe yarattığını ifade etmektedir. Suriyeli sığınmacılar %54,8 oranla Kırşehirlileri kendisine kültürel olarak yakın görmekte iken %9,7'si Kırşehir'de kendini yabancı hissetmektedir.

Tablo 9: Suriye'den Göçme Sebepleri ile Demografik Özelliklerin İlişkisi

		Can güvenliği		Çevredekiler/ akrabaların göç etmesi		Ekonomik sıkıntılar		Mezhepsel sorunlar		Etnik sorunlar	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Cinsiyet	Kadın	84	93,3	8	8,9	26	28,9	14	15,6	10	11,1
	Erkek	99	92,5	5	4,7	32	29,9	12	11,2	7	6,5
	Toplam	183	92,9	13	6,6	58	29,4	26	13,2	17	8,6
Yaş	12-18	47	97,9	3	6,3	14	29,2	4	8,3	2	4,2
	19-30	45	90,0	2	4,0	14	28,0	9	18,0	5	10,0
	31-40	51	94,4	3	5,6	11	20,4	4	7,4	2	3,7
	40 üstü	40	88,9	5	11,1	19	42,2	9	20,0	8	17,8
	Toplam	183	92,9	13	6,6	58	29,4	26	13,2	17	8,6
Eğitim düzeyi	Bilmeyen	29	90,6	1	3,1	8	25,0	3	9,4	3	9,4
	İlkokul	82	96,5	6	7,1	26	30,6	10	11,8	7	8,2
	Ortaokul	31	88,6	3	8,6	11	31,4	5	14,3	5	14,3
	Lise ve üstü	41	91,1	3	6,7	13	28,9	8	17,8	2	4,4
	Toplam	183	92,9	13	6,6	58	29,4	26	13,2	17	8,6
Medeni durum	Evlü	116	93,5	9	7,3	37	29,8	14	11,3	12	9,7
	Bekar	67	91,8	4	5,5	21	28,8	12	16,4	5	6,8
	Toplam	183	92,9	13	6,6	58	29,4	26	13,2	17	8,6
Çocuk sahibi olma	Evet	118	92,9	9	7,1	34	26,8	17	13,4	12	9,4
	Hayır	65	92,9	4	5,7	24	34,3	9	12,9	5	7,1
	Toplam	183	92,9	13	6,6	58	29,4	26	13,2	17	8,6
Ailede yaşayan kişi sayısı	4 ve altı	60	96,8	3	4,8	13	21,0	5	8,1	2	3,2
	5-7 arası	83	92,2	6	6,7	26	28,9	12	13,3	5	5,6
	8 ve üzeri	40	88,9	4	8,9	19	42,2	9	20,0	10	22,2
	Toplam	183	92,9	13	6,6	58	29,4	26	13,2	17	8,6
Suriye'deki meslek	İşçi	37	94,9	1	2,6	7	17,9	5	12,8	4	10,3
	Memur	16	94,1	3	17,6	7	41,2	3	17,6	2	11,8
	Ev hanımı	38	92,7	3	7,3	10	24,4	5	12,2	3	7,3
	Öğrenci	45	91,8	3	6,1	14	28,6	8	16,3	3	6,1
	İşsiz	19	100	0	0,0	5	26,3	0	0,0	0	0,0
	Diğer	28	87,5	3	9,4	15	46,9	5	15,6	5	15,6
	Toplam	183	92,9	13	6,6	58	29,4	26	13,2	17	8,6

Can güvenliği nedeniyle Suriye'den göç etme oranı kadınlarda (%93,3), 12-18 yaşında olanlarda (%97,9), ilkokul mezunu olanlarda (96,5), evli olanlarda (%93,5), 4 ve altı sayıda kişiyle yaşayanlarda (%96,8), işsizlerde daha yüksektir (%100,0).

Çevredekilerin, akrabaların göç etmesi nedeniyle Suriye'den göç etme oranı kadınlarda (%8,9), 40 yaş üstünde olanlarda (%11,1), ortaokul mezunu olanlarda (%8,6), evli olanlarda (%7,3), çocuk sahibi olanlarda (%7,1), 8 ve üstü sayıda kişiyle yaşayanlarda (%8,9), memurlarda daha yüksektir (%46,9).

Ekonomik sıkıntılar nedeniyle Suriye'den göç etme oranı erkeklerde (%29,9), 40 yaş üstünde olanlarda (%42,2), ortaokul mezunu olanlarda (%31,4), evli olanlarda (%29,8), çocuk sahibi olmayanlarda (%34,3), 8 ve üstü sayıda kişiyle yaşayanlarda (%42,2), diğer mesleklerden olanlarda daha yüksektir (%46,9).

Mezhepsel sorunlar nedeniyle Suriye'den göç etme oranı kadınlarda (%15,6), 40 yaş üstünde olanlarda (%20,0), lise ve üstü mezunu olanlarda (%96,8)17,8, bekarlarda (%16,4), çocuk sahibi olanlarda (%13,4), 8 ve üstü sayıda kişiyle yaşayanlarda (%20,0), memurlarda daha yüksektir (%16,3).

Etnik sorunlar nedeniyle Suriye'den göç etme oranı kadınlarda (%11,1), 40 yaş üstünde olanlarda (%17,8), ortaokul mezunu olanlarda (%14,3), evlilerde (%9,7), çocuk sahibi olanlarda (%9,4), 8 ve üstü sayıda kişiyle yaşayanlarda (%22,2), diğer mesleklerden olanlarda daha yüksektir (%15,6).

Tablo 10: Kültürel Olarak Kendine Yakın Hissetme Durumu ile Diğer Değişkenlerin İlişkisi

Kırşehirlileri kültürel olarak kendine yakın hissetme		Evet		Hayır		X ²	p
		f	%	f	%		
Kırşehir'de kalmayı düşünme süresi	1 yıl ve daha fazla	29	49,2	30	50,8	6,039	0,049*
	Şartlar normalleşirse hemen	17	42,5	23	57,5		
	Hep kalmak istiyorum	62	63,3	36	36,7		
	Toplam	108	54,8	89	45,2		
Suriye'deki tanıdıklarımıza Türkiye'ye göç etmelerini tavsiye etme	Evet	89	58,2	64	41,8	2,524	0,112
	Hayır	19	43,2	25	56,8		
	Toplam	108	54,8	89	45,2		
Kırşehir'de ücret karşılığı herhangi bir işte çalışma	Evet	39	76,5	12	23,5	11,868	0,001*
	Hayır	69	47,3	77	52,7		
	Toplam	108	54,8	89	45,2		
Kırşehir'deki konut durumu	Apartman dairesi	53	60,2	35	39,8	4,947	0,084
	Gecekondu	38	45,8	45	54,2		
	Diğer	17	65,4	9	34,6		
	Toplam	108	54,8	89	45,2		
Şartlar el verirse yaşamak istenilen yer	Suriye'de	14	29,2	34	70,8	23,154	0,000*
	Türkiye'de	78	69,0	35	31,0		
	Kararsızım	16	45,7	19	54,3		
	Toplam	108	55,1	88	44,9		

*p<0,05 anlamlı ilişki var, p>0,05 anlamlı ilişki yok: Kikare testi

Suriyeli vatandaşların Kırşehirlileri kültürel olarak yakın hissetme durumu ile Türkiye'de kalmayı düşünme süresi arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır (p<0,05). Türkiye'de hep kalmak isteyenlerin Kırşehirlileri kültürel olarak yakın hissetme oranı daha yüksektir (%63,3).

Sığınmacıların Kırşehirlileri kültürel olarak yakın hissetme durumu ile Kırşehir'de ücret karşılığı herhangi bir işte çalışma durumu arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır (p<0,05). Kırşehir'de ücret karşılığı bir işte çalışanlarda Kırşehirlileri kültürel olarak yakın hissetme oranı daha yüksektir (%76,5).

Suriyeli sığınmacıların Kırşehirlileri kültürel olarak yakın hissetme durumu ile şartlar el verirse yaşamak istedikleri yer arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır (p<0,05). Şartlar el verdiğinde Türkiye'de yaşamayı düşünenlerin Kırşehirlileri kültürel olarak yakın hissetme oranı daha yüksektir (%69,0).

Tablo 11: Beklentilerin Karşılandığını Düşünme Durumu ile Suriye'den Göç Etme Sebeplerinin İlişkisi

Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerin tam olarak karşılandığını düşünme		Evet		Hayır		X ²	p
		f	%	f	%		
Can güvenliği	Evet	102	55,7	81	44,3	4,849	0,028*
	Hayır	3	21,4	11	78,6		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Çevredekilerin, akrabaların göç etmesi	Evet	3	23,1	10	76,9	3,890	0,049*
	Hayır	102	55,4	82	44,6		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Ekonomik sıkıntılar	Evet	21	36,2	37	63,8	9,648	0,002*
	Hayır	84	60,4	55	39,6		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Mezhepsel sorunlar	Evet	4	15,4	22	84,6	15,589	0,000*
	Hayır	101	59,1	70	40,9		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Etnik sorunlar	Evet	2	11,8	15	88,2	11,133	0,001*
	Hayır	103	57,2	77	42,8		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		

*p<0,05 anlamlı ilişki var, p>0,05 anlamlı ilişki yok: Kikare testi

Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanma durumu ile can güvenliği sebebiyle Suriye'den göç etme durumu arasındaki ilişkiye baktığımızda bu iki bulgu arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunduğu tespit edilmiştir (p<0,05). Suriye'den can güvenliği nedeniyle göç eden bireylerde Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanma oranı daha yüksek olduğu görülmektedir (%55,7).

Sığınmacıların Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanma durumu ile çevredekilerin ve akrabaların göç etmesinden dolayı Suriye'den göç etme durumu arasındaki ilişkiye baktığımızda bu iki bulgu arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Suriye'den çevredekilerin, akrabaların göç etmesi nedeniyle göç edenlerin çoğunluğu Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanmadığını düşünmektedir (%76,9).

Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanma durumu ile ekonomik sıkıntılar sebebiyle Suriye'den göç etme durumu arasındaki ilişkiyi incelediğimizde bu iki bulgu arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunduğu görülmektedir ($p<0,05$). Suriye'den ekonomik sıkıntılar nedeniyle göç edenlerin çoğunluğu Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanmadığını düşünmektedir (%63,8).

Sığınmacıların Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanma durumu ile mezhepsel sorunlar sebebiyle Suriye'den göç etme durumu arasındaki ilişkiye baktığımızda bu iki bulgu arasında istatistiksel anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). Suriye'den mezhepsel sorunlar nedeniyle göç eden bireylerin çoğunluğu Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanmadığı görüşünde yoğunlaşmaktadır (%84,6).

Suriyelilerin Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanma durumu ile etnik sorunlar sebebiyle Suriye'den göç etme durumu arasındaki ilişkiyi incelediğimizde bu iki bulgu arasında istatistiksel anlamlı ilişki olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Suriye'den etnik sorunlar nedeniyle göç edenlerin çoğunluğu Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanmadığını beyan etmektedir (%88,2).

Tablo 12: Beklentilerin Karşılandığını Düşünme Durumu ile Diğer Değişkenlerin İlişkisi

Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerin tam olarak karşılandığını düşünme	Evet		Hayır		X ²	p	
	f	%	f	%			
Suriye'deki tanıdıklarınıza Türkiye'ye göç etmelerini tavsiye etme	Evet	93	60,8	60	39,2	14,101	0,000*
	Hayır	12	27,3	32	72,7		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Aylık gelir	Hiç gelirim yok	63	50,0	63	50,0	3,726	0,155
	1000 TL ve daha az	25	67,6	12	32,4		
	1000 TL'den daha fazla	17	50,0	17	50,0		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Herhangi bir sosyal yardımdan faydalanma	Evet	64	55,2	52	44,8	8,135	0,004*
	Hayır	41	50,3	40	49,7		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Bugünkü ekonomik durumun Suriye'ye göre durumu	Çok iyi	28	80,0	7	20,0	29,689	0,000*
	İyi	62	59,6	42	40,4		
	Aynı	8	30,8	18	69,2		
	Kötü	7	21,9	25	78,1		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Kırşehir'deki konut durumu	Apartman dairesi	48	54,5	40	45,5	0,171	0,918
	Gecekondu	44	53,0	39	47,0		
	Diğer	13	50,0	13	50,0		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Kırşehirlileri kültürel olarak kendine yakın hissetme	Evet	77	71,3	31	28,7	31,106	0,000*
	Hayır	28	31,5	61	68,5		
	Toplam	105	53,3	92	46,7		
Şartlar el verirse yaşamak istenilen yer	Suriye'de	11	22,9	37	77,1	26,708	0,000*
	Türkiye'de	76	67,3	37	32,7		
	Kararsızım	18	51,4	17	48,6		
	Toplam	105	53,6	91	46,4		

* $p<0,05$ anlamlı ilişki var, $p>0,05$ anlamlı ilişki yok: Kikare testi

Suriyelilerin Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerin karşılandığını düşünme durumu ile Suriye'deki tanıdıklarınıza Türkiye'ye göç etmelerini tavsiye etme durumu arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır ($p<0,05$). Suriye'deki tanıdıklarına Türkiye'ye göç etmelerini tavsiye edenlerde Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılandığını düşünme oranı daha yüksektir (%60,8).

Sığınmacıların Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerin karşılandığını düşünme durumu ile herhangi bir sosyal yardımdan faydalanma durumu arasındaki ilişkiye baktığımızda bu iki bulgu arasında da istatistiksel

anlamli iliŒki bulunmaktadir ($p<0,05$). Herhangi bir sosyal yardimdan faydalananlarda Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karŒılandığını dŒnme oranı daha yüksektir (%65,4).

Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerin karŒılandığını dŒnme durumu ile KırŒehirliileri kültürel olarak yakın hissetme durumu arasında istatistiksel anlamli iliŒki bulunmaktadir ($p<0,05$). KırŒehirliileri yakın hissedenlerde Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karŒılandığını dŒnme oranı daha yüksektir (%71,3).

Suriyelilerin Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerin karŒılandığını dŒnme durumu ile bugünkü ekonomik durumunun Suriye'ye göre durumu arasında istatistiksel anlamli iliŒki bulunmaktadir ($p<0,05$). KırŒehir'deki ekonomik durumu Suriye'dekine göre çok daha iyi olanlarda Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karŒılandığını dŒnme oranı daha yüksektir (%80,0).

Suriyeli sığınmacıların Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerin karŒılandığını dŒnme durumu ile Œartlar el verdiğinde yaŒanmak istenen yer arasında istatistiksel anlamli iliŒki bulunmaktadir ($p<0,05$). Œartlar el verdiğinde Türkiye'de yaŒamak isteyenlerde Türkiye'ye göç ettikten sonra beklentilerinin karŒılandığını dŒnme oranı daha yüksektir (%67,3).

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

2011 yılından beri Suriye'de yaŒanan i savaŒ ve atıŒmalardan dolayı önemli bir nüfus kitlesi Türkiye'ye gç etmiŒtir. Ülkenin birçok iline yayılan Suriyeli sığınmacılar birtakım sorunları da beraberlerinde getirerek yeni tartıŒma alanları oluŒturmuŒlardır. Bu alanlardan biri de sığınmacıların sosyal, kültürel ve ekonomik anlamda yaŒadıkları sorunlar konusudur. Bu bağlamda KırŒehir'de yaŒayan Suriyeli sığınmacıların kente uyum sürecinde yaŒadıkları sorunlar önem arz etmektedir. Yapılan bu alıŒmada, Suriyeli sığınmacıların KırŒehir ilinde yaŒadıkları sosyal, kültürel ve ekonomik sorunlarının neler olduğu, yaŒadıkları bölgeden memnuniyet durumları, buraya gelmeden önceki beklentileri ve bu beklentilerin karŒılanma düzeyi tespit edilmeye alıŒılmıŒtır.

Suriyeli sığınmacıların 'sosyo-demografik ve ekonomik' durumlarına iliŒkin sonuçlar aŒađıdaki gibi yer almaktadır.

Yapılan alan araŒtırmasına göre: AraŒtırma grubunun çoğunluğunu erkeklerin oluŒturduđu, genç bir nüfusa sahip olduğu, eğitim düzeyinin ilköğretim seviyesinde olduğu, büyük çoğunluğunun evli olup ocuk sahibi olduğu, ocuk sahibi olanların çoğunluğunun ise 3-4 çocuğa sahip olduğu sonucuna ulaŒılmıŒtır. AraŒtırmadan elde edilen bu sonuçlar, İçduygu (2003)'nun 'Türkiye'ye Düzensiz Göç' araŒtırması ve USAK (2013)'ın 'Suriyeli Mlteçiler Alan AraŒtırması' alıŒmalarıyla paralellik göstermektedir. AraŒtırmaya kadınların daha az katılmıŒ olması yabancı biri ile konuŒmaktan çekinme nedeniyle açıklanabilir. Göç eden nüfusun genç bir yapıya sahip olması da hem avantaj ve hem de dezavantaj olarak değerlendirebilir. Genç nüfusun iŒ gücü piyasasına dahil edilerek milli ekonomiye katkı sağlaması bir avantajken kayıt dıŒı ve dŒk ücretli istihdam yolunun nn açacak olması da bir dezavantaj olarak karŒımıza çıkmaktadır. Sığınmacıların eğitim düzeyini ilköğretim seviyesinde olması ise ülkemize Suriye'den beyi göçünün olmadığını ve eğitim seviyesi dŒk bir kitlenin ülkemize sığınmıŒ olduğunu göstermektedir.

AraŒtırma grubuna hane içerisinde kaç kiŒi yaŒadıkları, anadilleri ve konuŒabildikleri baŒka diller sorulduğunda; sığınmacıların çoğunluğunun hane içerisinde 8 kiŒi ve üzerinde yaŒadıđı, anadillerinin Arapça olduğu ve bunun dıŒında bilinen dil olarak da Arapça'nın belirtildiği, küçük bir kısmının da farklı dil olarak Türkçe konuŒabildiđi sonucuna ulaŒılmıŒtır. AraŒtırmadan elde edilen bu sonuçlar Apak (2014)'ın 'Suriyeli Göçmenlerin Kentsel Uyumu: Mardin rneği' ve TÜİK (2009)'in '2008 yılı yoksulluk alıŒması sonuçları' ile paralellik göstermektedir. TÜİK'e göre kiŒi sayısı fazla olan ailelerde yoksulluk riski de fazladır. AraŒtırmaya katılanların çoğunluğunun hane halkı sayısının fazla olduğu göze çarpmaktadır. Bu da katılımcıların yoksulluk riskine daha fazla maruz kaldıklarını ortaya koymaktadır. Dil konusunda ise, Suriye'deki Arap Cumhuriyetinin resmi dili Arapça'dır. Kürtçe ve Ermenice ise yaygın olarak kullanılan diğer dillerdir. İngilizce ve Fransızca ise Suriye'de az da olsa kullanılan dillerdir (CIA, 2019). Bu nedenle katılımcıların çoğunluğunun anlayıp konuŒtuđu dil Arapça'dır. Geriye kalan küçük bir kesimin ise Türkçeyi gç ettikten sonra öğrendiği dŒnlmektedir.

Suriyeli sığınmacılara KırŒehir'de ücret karŒılıđı herhangi bir iŒte alıŒıp alıŒmadıkları, herhangi bir sosyal yardimdan faydalanıp faydalanmadıkları, aylık gelir durumları, Suriye'deki mesleklerinin ne olduğu ve bugünkü gelir durumlarının Suriye'deki durumlarına oranı sorulduğunda; sığınmacıların çoğunluğunun Suriye'de ğrenci veya ev hanımı olduğu, KırŒehir'de herhangi bir iŒte alıŒmadığını ve düzenli bir gelirinin

olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sığınmacıların birçoğu Kırşehir ilinde işsiz olup Kızılay'dan aynı (yiyecek-giyecek vb.) ve nakdi (kişi başı 120 TL) yardım almaktadır. Hiç geliri olmayanların ve işsizlerin sayıca fazlalığı sığınmacıların ekonomik anlamda kötü bir durumda olduklarını göstermektedir. Yapılan diğer çalışmalara (Çoban İcağasıoğlu, 2011; Apak, 2014; Harunoğulları ve Cengiz, 2014; Akkaş, 2015; Kaypak ve Bimay, 2016; Taş, Küçükoğlu ve Özcan, 2016; Arslan, Bozgeyik ve Alancıoğlu, 2017; Yıldırımalt, İslamoğlu ve İyem, 2017) bakıldığında da bu konuda benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Ancak yapılan diğer çalışmalardan farklı olarak sığınmacılar, bugünkü ekonomik durumunu Suriye'deki ekonomik durumuyla karşılaştırdığında çoğunluğunun bugünkü durumunun daha iyi olduğu cevabını verdiği görülmektedir. Bu durum Suriye'den göç etmeden önce de ekonomik durumu çok iyi olmayan sığınmacıların Kırşehir iline göç ettiği ve burada kendilerine yapılan aynı nakdi yardımlar sayesinde rahat geçinebildikleri için durum kıyaslamasında kendilerini Suriye'deki yaşamlarından daha iyi gördükleri düşünölmektedir.

Suriyeli sığınmacıların 'göç süreçlerine' ilişkin sonuçlar aşığıdaki gibi yer almaktadır.

Sığınmacılara, Suriye'den göç etme nedenleri sorulduğunda; sığınmacıların 'can güvenliği nedeniyle' görüşünde yoğunlaştıkları sonucuna ulaşılmıştır. 'Suriye'den göç etme nedeni' değişkeni ile 'Suriyelilerin demografik özellikleri' arasındaki ilişkiye bakıldığında da, özellikle kadınların, 18 yaş ve altında olanların, evlilerin ve çocuk sahibi olan kişilerin bu neden üzerinde yoğunlaştıkları görölmektedir. Uluslararası ve zorunlu göçün en önemli nedenlerinden birisi olarak görölen can güvenliği endişesi bu çalışmada da göçün önemli bir nedeni olarak belirlenmiştir. Alan yazına bakıldığında da bu konuda benzer sonuçlar bulunmaktadır (Apak, 2014; Harunoğulları ve Cengiz; 2014; Akkaş, 2015; Doğan ve Karakuyu, 2016; Karasu, 2016; Kaypak ve Bimay, 2016).

Sığınmacıların Suriye'den göç etme nedenleri (Can Güvenliği, Yakınların Göç Etmesi, Ekonomik Sıkıntılar, Mezhepsel Sorunlar, Etnik Sorunlar ve Diğer) ile demografik özellikleri (Cinsiyet, Yaş, Eğitim Düzeyi, Medeni Durum, Çocuk Sahibi Olma, Ailede Yaşayan Kişi Sayısı ve Suriye'deki Meslek) arasındaki ilişkiye bakıldığında da genel olarak kadınların, evli ve çocuk sahibi olanların, ilköğretim mezunlarının ve 40 yaş üstü olan kişilerin bu nedenler üzerinde yoğunlaştıkları ancak yalnızca ekonomik sıkıntı nedeniyle göçün erkeklerde, can güvenliği nedeniyle göçün de 18 yaş altı kişilerde daha yoğun olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum erkeklerin ailesi ve çocuklarına bakabilmek için ekonomik durumu ön planda tutması, çocukların ise meydana gelen iç savaş ve çatışmalardan yetişkinlere göre daha çok etkilenip korkmasıyla açıklanabilir.

Suriyeli sığınmacılara ne kadar süredir Türkiye'de oldukları, Türkiye'den beklentilerinin neler olduğu ve şartlar el verirse yaşamak istedikleri yer sorulduğunda; sığınmacıların çoğunluğunun bir yıldan fazla süredir Türkiye'de olduğu, hep burada kalmak istediği ve Türkiye devletinden vatandaşlık beklentilerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Alan yazın incelendiğinde, Demirbaş, Dikmenli ve Gafa (2018) tarafından yapılan çalışmada Suriyeli sığınmacıların Türk devletinden vatandaşlık beklentisi olduğu ve Türkiye'de yaşamak istedikleri sonucuna ulaşılmışken ve aynı zamanda çalışmanın bu sonucu Yıldırımalt ve İyem (2017)'in 'Suriyeli Sığınmacıların Toplumsal Kabul ve Uyum Süreci' çalışmasının sonucuyla benzerlik gösterirken, Apak (2014) tarafından Suriyeli göçmenlerin gelecek beklentileri üzerine yapılan çalışmada Suriyelilerin çoğunluğunun vatan özlemi yaşadıkları ve bu nedenle Suriye'ye dönmek istedikleri tespit edilmiştir. Bu durumun, Suriyelilerin yaşadıkları ortamdaki maddi ve manevi rahatlık durumları, Kırşehir ilinin küçük ve samimi bir yer olması, suç oranının düşük olması gibi nedenlerden kaynaklandığı düşünölmektedir.

Suriyeli sığınmacıların 'uyum' durumlarına ilişkin sonuçlar aşığıdaki gibi yer almaktadır.

Sığınmacıların yaşadıkları alan ve bu alandaki diğer insanlarla olan ilişkilerine bakıldığında; sığınmacıların çoğunluğunun apartman dairesinde yaşadığı, evinin bulunduğu bölgede yaşamaktan memnun olduğu, bölge halkıyla çocuklarının Türkçe bilmesinden dolayı anlaşabildiği ve herhangi bir sorun yaşamadığı, bölge halkının da sığınmacılara karşı yaklaşımlarının ve çocuklarının Türk çocuklarla olan iletişimlerinin iyi olduğu, çocuklarını burada büyötmekten endişe duymadıkları, Kırşehir halkını kültürel olarak kendilerine yakın hissettikleri ve burada kendilerini kısmen yabancı hissettikleri sonuçlarına ulaşılmıştır. Alan yazın incelendiğinde, 'Dil ve iletişim' konusunda Mercan Uzun ve Bütün (2016) tarafından yapılan çalışmada, Suriyelilerin Türkçe bilmemeleri nedeniyle ciddi zorluklar yaşadıkları tespit edilmiştir. Yıldız (2013) ise, yaptığı çalışmada Suriyeli sığınmacılara sunulan sağlık hizmetlerindeki en önemli sorunların başında dil ve tercümeden kaynaklı iletişimsizlik boyutunun olduğunu saptamıştır. Erkan (2016), 'Suriyeli Göçmenler ve Dini Hayat: Uyum, Karşılaşma, Benzeşme' konulu araştırmasında sığınmacıların dil konusundaki farklılık

nedeniyle zorluk yaşadıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu farklılık sığınmacıların çocuklarının Kırşehir ilindeki okullarda Türkçeyi öğreniyor olmalarından dolayı yetişkinlerin çocukları sayesinde iletişim kurmada çok zorlanmamaları ve aynı zamanda Kırşehir ili içerisindeki resmi kurumların çoğunda sığınmacı vatandaşların işlerini kolaylaştırmak için tercüman bulunuyor olması bu konuda sıkıntı çekmemelerini açıklamaktadır. ‘Sosyal ve kültürel uyum’ konusunda ise, Kaynak, Arslan, Alancioğlu ve Koçakoğlu (2016) tarafından yapılan çalışmada, Suriyeli sığınmacıların Türklerle ilişkilerinin iyi olduğu ve ayrımcılıkla karşılaşmadığı sonucuna ulaşılmışken; Yıldırım ve İyem (2017) ile Samsun ve Mebrek (2017), Suriyeli sığınmacıların yerel halk ile anlaşamadığı ve dışlanmayla karşılaştığını saptamıştır. Doğan ve Karakuyu (2016) tarafından İstanbul’da yaşayan ve Erkan (2016) tarafından Gaziantep’te yaşayan Suriyeli sığınmacılarla yapılan çalışmada da sığınmacıların çoğunluğunun sosyal ve kültürel olarak adaptasyon sorunu yaşadığı ve ayrımcılıkla karşılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum büyükşehirlerde yaşayan Suriyeli sığınmacı sayısının Kırşehir’den çok daha fazla olması ve bu durumun yerel halkta, Suriyelilerin Türkiye’ye yerleştiği ve geri dönmeyecekleri algısını oluşturması, Kırşehir ilinin daha küçük ve samimi ilişkilerin daha kolay kurulduğu bir yer olması ancak diğer illerin büyük bir nüfusa sahip olmasından dolayı güven ilişkilerinin kolay kurulamaması gibi nedenlerden kaynaklandığı düşünülmektedir. Karasu (2016) tarafından Şanlıurfa’da yaşayan Suriyeli sığınmacıların kente uyum sorunu üzerine yapılan çalışmada Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de yaşamaktan çok memnun oldukları sonucuna ulaşılmışken, Doğan ve Karakuyu (2016) tarafından yapılan çalışmada Suriyelilerin Türkiye’de yaşamaktan memnun olmadıkları ve burada güvenlik sorunu yaşadıkları tespit edilmiştir. Çalışmaların sonuçlarının farklılık göstermesinin ise yaşanan bölgelerin sosyolojik ve kültürel yapısının farklı olması, suç oranları gibi nedenlerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Yapılan araştırmada değişkenler arasında istatistiksel ilişki bulunup bulunmadığını görmek için bazı değişkenlere ‘Ki-Kare testi’ uygulanarak anlamlı sonuçlara ulaşılmıştır.

Sığınmacıların Suriye’den göç etme nedenleri ile Türkiye’ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanması arasındaki duruma bakıldığında bu değişkenler arasında istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır. Suriye’den can güvenliği nedeniyle göç eden bireylerde göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanma oranının daha yüksek olduğu, ancak akrabaların göç etmesi, ekonomik sıkıntılar, mezhepsel ve etnik sorunlar nedeniyle göç edenlerin çoğunluğunun Türkiye’ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanmadığını görüşünde yoğunlaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum, yakınlarının tavsiyesiyle Türkiye’de iş bulacağını ve ekonomik olarak daha iyi seviyelere geleceğini, Suriye’de yaşadığı mezhepsel sıkıntıları burada yaşamayacağını düşünen sığınmacıların, Kırşehir ilinin çok küçük ve iş olanaklarının sınırlı olması, yabancı bir bireyle arkadaşlık ilişkilerinin hemen kurulamaması ve bu durumun, sığınmacıların küçük bir kesimi tarafından mezhep ve etnik kökene dayalı ayrımcılık olarak algılanmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Ancak yapılan araştırmada ülkemize bu nedenlerle göç eden kesimin çok az olması sığınmacıların çoğunluğunun aynı görüşte olmadığını göstermektedir.

Suriyelilerin Kırşehir’de ücret karşılığı herhangi bir işte çalışma durumu ile demografik özellikleri arasındaki ilişkiye bakıldığında bu değişkenler arasında da istatistiksel anlamlı ilişki bulunduğu görülmektedir. Suriye’den göç eden erkeklerde, 40 yaş üstü bireylerde, lise ve üstü mezunlarda, evlilerde ve geldiği yerdeki mesleği işçi olan kesimde Kırşehir’de çalışma oranının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Suriyeli sığınmacıların Türkiye’ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılanma durumu ile Türkiye’yi tanıdıklarına tavsiye etme, sosyal yardımdan faydalanma, kültürel olarak kendini yakın hissetme ve yaşamak istedikleri yer değişkenleri arasında da istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır. Suriye’deki tanıdıklarına Türkiye’ye göç etmelerini tavsiye edenlerde, Kırşehir’de herhangi bir sosyal yardımdan faydalananlarda, Kırşehirlileri kendilerine kültürel olarak yakın hissedenlerde ve şartlar el verdiğinde Türkiye’de yaşamak isteyenlerde Türkiye’ye göç ettikten sonra beklentilerinin karşılandığını düşünme oranının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kırşehirlileri kültürel olarak kendine yakın hissetme durumu ile Türkiye’de kalmayı düşünme süresi, Kırşehir’de ücret karşılığı çalışma ve yaşamak istenilen yer değişkenleri arasında da istatistiksel anlamlı ilişki bulunmaktadır. Kırşehir’de hep kalmak isteyenlerde, ücret karşılığı bir işte çalışanlarda ve şartlar el verirse hep Türkiye’de yaşamak isteyenlerde Kırşehirlileri kültürel olarak kendine yakın hissetme durumunun daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan değişken karşılaştırmalarından elde edilen istatistiksel anlamlı ilişki sonuçları göstermektedir ki; iş bulma konusunda sorun yaşamayan, sosyo-ekonomik olarak iyi durumda olan, hep burada yaşamak

isteyen, göç etmeden önceki beklentileri karşılanan sığınmacıların kendilerini sosyal ve kültürel olarak daha çok yakınlık hissettiği ve sorun yaşamadığı görülmektedir. Bu durum ise uyumu olumlu şekilde etkileyen bir olgudur. Araştırmaya katılan Suriyeli sığınmacıların çok büyük bir kısmının Kırşehir'e uyum sağlamada zorluk yaşamadıkları ve beklentileri karşılanan bireylerde bu sürecin çok daha hızlı geliştiği söylenebilir. Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki araştırmaya katılan Suriyeliler Kırşehir'de istihdam ve ekonomi anlamında sorun yaşasa da bu sorunlar çok büyük oranlarda değildir. Dolayısıyla uyum sorunları, uyumsuzluk ya da çözümsüzlük boyutunda değildir. Uyum sorunlarının çözümlenebilmesi veya daha iyi bir uyum sürecinin oluşturulabilmesi için şu öneriler sunulabilir:

- Yaşanan göç dalgaları nedeniyle hızlı kentleşme ve sosyal değişimin yaşanmaya devam edeceği, kültürel yozlaşmaya fırsat verilmemesi amacıyla kent ve kentlilik kültürünün oluşturulması için yeni çalışmalar gerçekleştirilmelidir.
- Suriyeli sığınmacıların yaşadıkları sorunlara daha hızlı çözüm yolları geliştirilmesi için sivil toplum kuruluşlarının desteği sağlanmalıdır.
- Suriyeli sığınmacılara yönelik insani hizmet mekanizmaları arttırılmalıdır.
- Göçün meydana getirdiği psikolojik risk faktörlerinin azaltılması için yerleşim yerlerinde adaptasyon sorunu yaşayan sığınmacılar varsa planlı ve organize olmuş uyumlaştırma ve oryantasyon çalışmalarının yapılması gerekmektedir.
- Suriyeli vatandaşlar ile yerel halkın uyumlulaştırılmasına önem verilmeli, yerel halk ayrımcılık ve ırkçılık gibi konulara duyarlı hale getirilmelidir.
- Suriyeli sığınmacılar her ne kadar çocukları sayesinde dil konusunda sıkıntı yaşamadığını düşünse de uyumlarını daha da kolaylaştırmak için dil kursları verilmeli ve Türkiye kültürünü tanıtım çalışmaları yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akkaş, İ. (2015). Suriyeliler: Sınırlar ötesindeki yaşam mücadelesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 5(1),
- Akkaya, A. (2013). Suriyeli mültecilerin Türkçe algıları. *Ekev Akademi Dergisi*, 56(56), 179-190.
- Akşit, G., Bozok, M. ve Bozok, N. (2016). Zorunlu göç, sorunlu karşılaşmalar: Hisar Köyü, Nevşehir'deki Suriyeli göçmenler örneği. *Maltepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2, 92-116.
- Apak, H. (2014). Suriyeli göçmenlerin kente uyumları: Mardin örneği *Mukaddime*, 5(2), 53-70.
- Apak, H. (2015). Suriyeli göçmenlerin gelecek beklentileri: Mardin örneği. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 125-142.
- Ardıç Çobaner, A. (2015). Çocuk hakları bağlamında Suriyeli mülteci çocukların haberlerde temsili. *Marmara İletişim Dergisi*, 24, 27-54.
- Atılkan, B. (2016). Mülteci sorunları. F. Aydın (Ed.), *Günümüz Dünya Sorunları içinde* (241-270) Pegem Akademi: Ankara.
- Aydın, İ. (2016). *Dış Göçlerin Türk Ekonomisine Etkileri: Suriye Kaynaklı Dış Göçün İktisadi Açından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Türk Hava Kurumu Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bal, H. (2002). *Kent Sosyolojisi*. Isparta: Fakülte Kitabevi.
- Bozbeyoğlu, E. (2015). Mülteciler ve insan hakları. *Moment Dergisi*, 2(1), 60-80.
- Buz, S. (2003). Aile politikalarına mülteciler boyutunda bir bakış. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 6(6), 55-63.
- Castles, S. ve Miller, J. M. (2008). *Göçler Çağı: Modern Dünyada Uluslararası Göç Hareketleri*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

- CIA. (2019). The world factbook. Centrel intelligence agency. <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/bg.html> (Erişim Tarihi: 10.10.2019).
- Çoban-İçağasıoğlu, M. A. (2011). *Göçmen Ailelerin Uyum Süreci: Kaynaklar ve Engeller*. Y. Özkan (Ed.), *Sosyal Dışlanma ve Aile: Sosyal Hizmet Müdahalelerinde Güçlendirme Yaklaşımı* içinde (107-123). Ankara: Maya Yayınevi.
- Demirbaş, Ç. Ö., Dikmenli, Y., Gafa, İ. (2018). Türkiye’de geçici koruma altındaki Suriyelilerin vatan algısına ilişkin görüşleri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 13(2), 253-266.
- Demirbaş, Ç. Ö., Dikmenli, Y., Gafa, İ. Türkiye’de Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin Vatan Algısına İlişkin Görüşleri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 13(2), 253-266.
- Deniz, O. (2009). Mülteci hareketleri açısından Van kentinin durumu ve kentteki mültecilerin demografik profili. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(22), 187-204.
- Deniz, T. (2014). Uluslararası göç sorunu perspektifinde Türkiye. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 181(181), 175-204.
- Doğan, B., & Karakuyu, M. (2016). Suriyeli göçmenlerin sosyoekonomik ve sosyokültürel özelliklerinin analizi: İstanbul Beyoğlu örneği. *Marmara Coğrafya Dergisi*, (33), 302-333.
- Erkan, E. (2016). Suriyeli Göçmenler ve Dini Hayat: Uyum, Karşılaşma, Benzeşme Gaziantep Örneği. *İlahiyat Akademi*, 3(4), 1-35.
- Giddens, A. ve Sutton, P.W. (2014). *Sosyolojide Temel Kavramlar*. A. Esgin (Çev.). Ankara: Phoenix.
- Güngör, M., Bulut, Y. (2008). Ki-kare testi üzerine. *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 84-89.
- Güran Yiğitbaşı, K. (2016). Medya ve mültecileri sivil toplum üzerinden okumak: Mülteci-der örneği. *Marmara İletişim Dergisi*, 25, 53-76
- Harunoğulları, M. (2016). Suriyeli sığınmacı çocuk işçiler ve sorunları: Kilis örneği. *Göç Dergisi*, 3(1), 29-63.
- Harunoğulları, M., ve Cengiz, D. (2014). Suriyeli göçmenlerin mekânsal analizi; Hatay (Antakya) örneği. TÜCAUM VIII. Coğrafya Sempozyumu, 23-24.
- Ihlamur-Öner, S. G. (2014). Türkiye’nin Suriyeli mültecilere yönelik politikası. *Ortadoğu Analiz Dergisi*, 6(61), 42-45.
- İçduygu, A. (2003). *Irregular Migration in Turkey*. IOM Migration Research Series, Geneva: IOM Publication.
- İltica ve Göç Mevzuatı (2005). *BMMYK Türkiye ve İçişleri Bakanlığı Ortak Yayını*. Ankara: Başkent Matbaası.
- Kap, D. (2014). Suriyeli mülteciler: Türkiye’nin müstakbel vatandaşları. *Akademik Perspektif*, 1, 30-35.
- Kara, P. ve Korkut, R. (2010). Türkiye’de göç, iltica ve mülteciler. *Türk İdare Dergisi*, 467(1), 153-162.
- Karaca, S. (2013). Kayıt dışı Mülteciler, kayda değer sorunlar. *Analist Dergisi*, 31, 72-73.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasu, M. A. (2016). Şanlıurfa’da Yaşayan Suriyeli Sığınmacıların Kentle Uyum Sorunu. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 21(3).
- Kartal, B. ve Başçı, E. (2014). Türkiye’ye yönelik mülteci ve sığınmacı hareketleri. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(2), 275-299.
- Kaynak, S., Arslan, İ., Alancıoğlu, E., Koçakoğlu, M. A. (2016). *Göçün Sosyo-Ekonomik Sonuçları: Suriyeli Göçmenler*. 2. Uluslararası Uygulamalı Bilimler Kongresi: “Göç, Yoksulluk ve İstihdam (Bildiriler Kitabı). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu.
- Kaypak, Ş., Bimay, M. (2016). Suriye savaşı nedeniyle yaşanan göçün ekonomik ve sosyo-kültürel etkileri: Batman örneği. *Yaşam Bilimleri Dergisi*, 6(1), 84-110.

- Koçak, H. (2011). Kent-kültür ilişkisi bağlamında Türkiye’de değişen ve dönüşen kentler. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 2, 259-269.
- Kolukırcık, S. (2009). Mülteci ve sığınmacı olgusunun medyadaki görünümü: Medya politikası üzerine bir değerlendirme. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 1-20.
- Korkmaz, A. (2016). Suriyeli sığınmacılardan kaynaklanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Akademik Hassasiyetler*, 3(6), 83-116.
- Kutbay, D., Buzkıran H. (2013). Arap Baharı’nın Türkiye’ye olan ekonomik ve sosyal etkileri. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 5(1), 147-162.
- Mercan Uzun, E., Bütün, E. (2016). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Suriyeli Sığınmacı Çocukların Karşılaştıkları Sorunlar Hakkında Öğretmen Görüşleri. *Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 72-83.
- Neuman, W. L. (2016). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*. S. Özge (Çev.). İstanbul: Yayınodası Kitapçılık.
- Nurdoğan, K. Dur, B., Öztürk, M. (2017). Türkiye’nin mülteci sorunu ve Suriye krizinin mülteci sorununa etkileri. *İş ve Hayat*, 3, 217-238.
- Önen, C. Güneş, G. Türeme, A., Ağaç, P. (2014). Bir mülteci kampında yaşayan Suriyelilerde depresyon ve anksiyete durumu. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(6), 223-230.
- Özekmekçi, M. İ. (2010). Tehdit sınırını geçemeyen göçmen. *Hayat Sağlık Dergisi*, 2, 44-48.
- Peker, B. ve Sancar, M. (2001). *Mülteciler ve İltica Hakkı: Yaşamın Kıyısındakilere Hoş geldin Diyebilmek*. Ankara: İnsan Hakları Derneği İktisadi İşletmesi.
- Sağlam, H. İ., Kanbur, N. İ. (2017). Sınıf öğretmenlerinin mülteci öğrencilere yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 7(2), 310-323.
- Samsun, N., Mebrek, H. (2017). Suriyeli Mülteci Öğrencilerin Gelecek Beklentileri ve Bunu Etkileyen Faktörler. <http://journaloflaw.online/wp-content/uploads/2018/10/vol-2.2-3-2018.pdf> (Erişim Tarihi: 05.10.2019).
- Sandal, E. K. Hançerkıran, M., Tıraş, M. (2016). Türkiye’deki Suriyeli mülteciler ve Gaziantep İlindeki yansımaları. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 15(2), 461-483.
- Şener, B. (2017). Soğuk savaş sonrası dönemde uluslararası göç olgusu ve ulusal güvenlik üzerindeki etkileri üzerine bir değerlendirme. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 6(1), 1-31.
- Taş, H. Y., Küçüköğlü, M. ve Özcan Selami (2016). *Türkiye’de bulunan Suriyeli göçmenlerin barınma ve istihdam sorunları*. I. Uluslararası gerçek ve umut arasında Suriyeli mülteciler sorunu sempozyumu. Bildiriler kitabı. 6-7 Mayıs 2016.
- Tuğsuz, N., Yılmaz, A. (2015). Siyasi partilerin mülteci politikaları. *Seta Perspektif*, 106, 1-6.
- TUİK. (2009). *2008 Yoksulluk Çalışması Sonuçları*. Ankara: Haber Bülteni.
- Tunç, A. Ş. (2015). Mülteci davranışı ve toplumsal etkileri: Türkiye’deki Suriyelilere ilişkin bir değerlendirme. *Tesam Akademi Dergisi*, 2(2), 29-63.
- Uluslararası Göç Örgütü. (2013). *Uluslararası göç hukuku: Göç terimleri sözlüğü*. (2. Baskı). Cenevre: Uluslararası göç örgütü yayınları.
- URL 1: <http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/istanbul/merkez/gocmen-sayisi-258-milyona-ulasti-40989550> (Erişim Tarihi: 13.10.2019).
- URL 2: <https://www.unhcr.org/tr/unhcr-turkiye-istatistikleri> (Erişim Tarihi: 13.10.2019).
- USAK. (2013). *Sınırlar Arasında Yaşam Savaşı Suriyeli Mülteciler Alan Araştırması*. Ankara: Karınca Ajans Yayıncılık
- Uzun, A. (2015). Günümüzün sosyal ve ekonomik sorunu olan Suriyelilerin mülteci ve ekonomi hukuku bakımından değerlendirilmesi. *Ankara Barosu Dergileri*, 73(1), 105-120.

- Ünal, S. (2014). Türkiye'nin beklenmedik konukları: 'Öteki' bağlamında yabancı göçmen ve mülteci deneyimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 6(3), 65-89.
- Yıldırım, S., İyem, C. (2017). Suriyeli sığınmacıların toplumsal kabul ve uyum sürecine ilişkin bir araştırma. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, (2), 107-126.
- Yıldırım, S., İyem, C. (2017). Suriyeli Sığınmacıların Toplumsal Kabul ve Uyum Sürecine İlişkin Bir Araştırma. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 107-126.
- Yıldız, Ö. (2013). Türkiye Kamplarında Suriyeli Sığınmacılar: Sorunlar, Beklentiler, Türkiye ve Gelecek Algısı. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 16(1), 140-169.